

Deportat 3465 a Mauthausen.
Va morir a Gusen el 5 d'abril de 1943.
En els diferents llistats de deportats apareix com a nascut l'11 de setembre de 1907. No obstant això, en el padró de Terrassa de 1936 consta com a nascut l'11 de novembre de 1906 a Ullastrell i resident a la ciutat des de 1920. El 1936, treballava de fuster a l'empresa de J. Soler, estava casat amb Maria Ferrer Civiach (Terrassa, 1908), bobinadora a M. Codina. Van tenir una filla que va morir i en Francisco (Terrassa, 1935) i estaven domiciliats a casa de la seva sogra, Pilar Civiach, vídua (Bellver de Cinca, 1878), al carrer de Bartomeu Amat, 107. De la seva biografia desconexem la trajectòria que el va portar a caure presoner dels nazis. Tot i que sembla ser que al final de la guerra es va exiliar a França degut a la seva militància anarquista i per por de les represalies franquistes, i va estar un temps a El Pertús. Detingut a l'estalag VII-A de Moosburg, el 6 d'agost de 1940 va ser deportat a Mauthausen. En la primera expedició de republicans, nou vinculats a Terrassa, només en van sobreviure dos i l'últim a caure va ser Martí Puig. Durant set mesos va estar al camp central, fins que el 17 de febrer de 1941 va ser destinat a Gusen on va ser assassinat el 5 d'abril de 1943. Aliena al que havia passat, la seva dona, Maria Ferrer, el setembre de 1944 i desconexent que ja era vídua, va aconseguir que el Comitè Internacional de la Creu Roja enviés una comunicació a Mauthausen a través de la Creu Roja Alemanya en què sol·licitava informació sobre el seu marit, del qual, segons deia, les últimes notícies eren de març de 1943. Gràcies a aquesta confirmació, la Maria va poder refer la seva família.

Ref.: SAB, PHT, MOR, PAR i ARO

Martí Puig

La llamborda està col·locada davant del número 107 del carrer de Bartomeu Amat, al barri de Sant Pere. La cerimònia va comptar amb la presència de l'alumnat de l'Institut Torre del Palau i dels representants municipals. Font: AjTERRASSA. Rafel Casanova

- ANC: <http://anc.gencat.cat/ca/detall/noticia/La-llista-de-reparacio-juridica-de-victimes-del-franquisme-en-dades-obertes>. Relació de procediments del franquisme a Catalunya, dipositats a l'ATMT (Archivo Tribunal Territorial Militar) núm. 3 de Barcelona.
- ARO: <https://collections.arolsen-archives.org/en/search/>
- CHE: Checa, S.; Del Río, S. i Martín, R. Andaluces en los campos de Mauthausen. Sevilla, 2006
- ENE.: www.estelnegre.org
- ERG: Romero García, E., La Columna Durruti. Barcelona, 2017
- FMD: Fondation pour la Mémoire de la Déportation, www.bddm.org
- GAL: <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/cb34458709m/date1940.liste>
- MAR: Armengou, M., i Belis, R. El convoy de los 927. Barcelona, 2005
- MDG: <http://memoria.gencat.cat/ca/que-fem/cost-huma-de-la-guerra-civil/>
- MFE: Ferrer Murillo, M. "Els milicians terrassencs de columna Macià- Companys. Lluitadors de l'ideal", Terme, núm. 33. Terrassa, desembre 2018, p. 149- 198
- MMX: <https://memoricamexico.gob.mx/es/memorica/home#home>
- MOR: Roig, M. Els catalans als camps nazis. Edicions 62. Barcelona, 2017.
- ORF: AHT. ACVOC. "Censo de huérfanos de la revolución nacional y la guerra"
- PAR: pares.mcu.es.; Bermejo, B. i Checa, S. Libro Memorial. Españoles deportados a los campos nazis (1940-1945). Centro Documental de la Memoria Histórica Editat pel Ministeri de Cultura, 2006. (PARES-Portal de Archivos Españoles)
- PHT: Padró d'habitants de Terrassa, 1936
- PSA: Salou, P. i Olivares, V. Los republicanos españoles en el Campo de concentración nazi de Mauthausen. Éditions Tirésias. París, 2008
- QUI.: Llibres d'allistaments (quintes). Arxiu Històric Terrassa
- SAB: Sàbat, Francisco. Los anarcosindicalistas tarrasenses en el exilio, Autoedición. Barcelona, 1979
- SNN: Sala de los Nombres: <https://raumdernamen.mauthausen-memorial.org/?L=6>
- VOL: Olivares, Véronique. Mémoires espagnoles. L'espoir des humbles. Éditions Tirésias. París, 2008

FONT TEXT: TERRASSA EXILIADA de Juan Antonio Olivares Abad i testimonis familiars o altres fonts (quan es faci constar).

FONT DOCUMENTACIÓ GRÀFICA recopilada per Francesc Sàbat Romagosa, aportacions familiars i altres fonts (quan es faci constar).

